

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 17. (D. u.) Službeno se javlja: Nema ništa da se javi. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 17. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište. Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: U Flandriji bijaše topovska djelatnost od podne dalje pojačana. Na ostaloj fronti bijaše ista ograničena na smetajuću paljbu, koja je na veće mnogostruko oživjela. — Bojna skupina njemačkog prijestolonasljednika i pl. Gallwitz: Na Ailette, jugozapadno od Bervy au Bac, kao što i u svezi sa uspješno provedenim poduzećem kod Tahure, privremeno pojačana bojna djelatnost. Iza desetine pripreme vatrom navalise francuski odjel na širokoj fronti zapadno od Avocourta. Dijelom ih je zaustavila naša vatra, dijelom ih je naša pješadija suzila u boju iz bliza. Jaki su topovski bojevi trajali tijekom dana, a mnogostruko i tijekom noći na zapadnom brijegu Moze. Naša je pješadija na više mjesta navalila u svrhu izvidjanja. Kurheske i waldeckske nastajne čete provalile kod Samogneuxa, badenske kompanije kod Benumonta, a saske nastajne čete kod Bezonauxa duboko u neprijateljske položaje te dovedoše natrag preko 200 zarobljenih Francuza, među kojima i bataljanski stožer. — Bojna skupina vojvode Albrechta: U šumi Perroy, kao što i u predjelu Beaumont i Badonvillers živahna neprijateljska djelatnost topništva. — U zračnom boju i sa zemlje nastrijevano je jučer 17 neprijateljskih lietala i 2 prilazna balona. — Sa ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Iz ugarske zastupničke kuće.

Budimpešta, 17. (D. u.) U današnjoj sjednici odsjeka za reformu izbornog prava govorio je ministar Vaszony o osnovi, koja se tiče izdane reforme te je ponajprije izjavio, da bi se moralo u prvome redu ustanoviti, u kojim bitnim točkama postoji među ugarskim strankama jedinstveno mišljenje te da bi se moralo paziti na to, da se dodje do općenitog ugarskog nacionalnog radnog programa, i da se u pitanju izborne reforme ne bi smjelo zahlijevali od vlade žrtava, kojih ona ne može pridonijeti a da ne škodi svojoj reputaciji i vjerodostojnosti. Najveća je dobit osnove o izbornoj reformi ta, da stvoril zbilja sposobno izorno pravo, kako ne bi pitanje izbornog prava sveudilil dolazilo na dnevni red. Prema osnovi za izorno pravo raste broj izbornika zajedno sa kulturom, tako da se opće izorno pravo ne bi prenaplo ostvarilo. Do tada bi se moralo riješiti sva narodna i demokratska pitanja, koja bi prema želji protivnika imala pružati garancije proti pogibelji općeg izbornog prava. Nato se ministar opsežno bavi spočitavanjima proti povećanju broja izbornika narodnosti te veli, da se riješenje narodnosnog pitanja ne smije tražiti u ograničenom izbornom pravu, već negdje drugdje. Moramo se složiti oko jednog ugarskog programa, pogledom na koji se među ugarskim strankama nazori ne smiju razilaziti. U svezi s time razjašnjuje ministar principe nove razdobe izbornih kotara, koja nije nikakva krivica, počinjena na štetu narodnosti; ova razdioba hoće samo da odstrani nepravednosti spram madžarstva, koje je sadržavala dosadašnja razdioba izbornih kotara. Uostalom se narodnosna pogibelj u Ugarskoj ne smije pretjeravati, jer madžarstvo ima u Ugarskoj apsolutnu većinu. Prisposoba sa Austrijom je posve neosnovana. K tome pridolazi i to, da su interesi madžarstva i državi vjernog njemstva identični. Madžarstvo i njemstvo iznaša ukupno, brojeći prema odraslim muževima, 65:4 postotaka. Ako su se stanovite narodnosti nadale razdoru ugarskog narodnog jedinstva, ne mogu sada, kada se je kralj postavio na stanovište ugarske vojske i time na stanovište jedinstvene ugarske narodne države, očekivati više nikakvog uspjeha od svojih Ugarskoj neprijateljskih nastojanja. Osim toga je iredentističko gibanje uništeno. Rumunjska iredenta na primjer ne spada samo u državu sanja, već bi bila prava ludost. Mjesto da se riješenje narodnosnog pitanja traži u izbornom problemu, moralo bi se polagati važnost u bezodvlačno i beziznimno podržavljenje učiteljišta bez obzira na konfesionalnu osjetljivost. Odgovarajuće bi se mjere morale što prije poduzeti i na polju državnog pučkog školstva. Time bi se za ugarski narod više učinilo, negoli ograničenjem izbornog prava. Baš Slovaci, koji, kako to zahtijeva osnova izbornog prava, znadu čitati i pisati, oprovrgavaju tvrdnju austrijskih hrvatskih političara, da je izorno pravo, vezano na znanje čitanja i pisanja, nepotrebno proti Slavenima. Najveći dio analfabeta otpada

na Rumunje, tako da za pravo postoji samo rumunjsko a možda i ukrajinsko narodnosno pitanje. U prvome su pogledu današnji odnošaji mnogo povoljniji negoli pred ratom, kada se je moralo uzimati u obzir savezništvo na Rumunjskom i raspoloženje ugarskih Rumunja. Ima nade, da će si svaka ugarska vlada u budućnosti pridržati u tom pogledu slobodnu ruku i da će za uvijek isključiti, da se Rumunjska pod plaštem rumunjske kulture uvijek mi eša u naše unutrašnje poslove te da inozemski novac stvara u Ugarskoj bilo kakvo narodnosno gibanje.

Ako dakle protivnici osnove o izbornom pravu tvrde, da oni brane ugarstvo proti demagogiji i proti narodnosnoj pogibelji, to oni brane samo svoje konservativno stanovište te hoće, da broj izbornika padne. Ovi bi zahtjevi bili osobito u koliko se tiče Sedmogradske, na veliku štetu madžarstvu, dok zahtjev, prihvaćen u zakonskoj osnovi o izbornoj reformi, pogoduje madžarstvo u toj zemlji. Zahtjev poznavanja čitanja i pisanja nasuprot zahtjevu poznavanja čitanja i pisnja u madžarskom jeziku povisilo bi broj izbornika za jednu četvrtinu. Ministar je izjavio, da prigovori proti izbornoj reformi teže tek za konservativnim tendencijama, dok ne pružaju nikakvih jamstva u nacionalnom pogledu. Zadaća je budućnosti, da se uzdržava građanski društveni red i nacionalno jedinstvo ali ne kao svrha po sebi, već da se osigura demokratski razvoj. Istodobno mora se svakako smanjiti gradski i ladanjski proletarijat. Bude li uređeno pitanje ugarske vojske, tad će otpasti dva važna pitanja, koja cipečaju ugarske stranke. Ministar preporuča za tim predlog kao osnovu za specijalnu debatu. — Za tim kaže grof Karoly, da se slaže s ministrom, što ne dozvoljava da se izborna reforma bitno promijeni. — Naredna sjednica sutra.

* Izjava dr. Helffericha. Na današnjem sastanku saveza uvozne trgovine izrekao je državni tajnik von Helfferich govor, u kojem je najprije naglasio, da govori kao zasebnik i da preuzima za svoj govor samo osobno odgovornost. Za tim je nastavio: Ne bude li nam mir vratio ono, što su nam naši neprijatelji oteli vani u svijetu i što su nam uništili, ne bude nam taj mir uspostavio slobodu našeg rada i našeg poduzimanja, tad će njemački narod biti za nedogledno vrijeme osakaćen. Ako je Bonar Law u svom zadnjem govoru već po stoti put naznačio kao zajednički i nepromjenjivi cilj čitavog rata uništenje njemačkog militarizma, odgovaram: Neka živi njemačka pučka vojska. Dokaz za potrebu našeg "militarizma" pridonijela je svjetska urota naših neprijatelja. Za nas postoji činjenica: Mir, koji trebamo, prije svega gospodarski mir, moramo si tek izvoštiti, moramo postići još najzadnje i najteže. Znadem, da nema u Njemačkoj nikoga, koji ne bi želio, da bude patrički njemački narod i krvaveće čovječanstvo riješeno od tog zadnjeg pokušaja. Ali, bude li od potrebe, prestat će njemački narod i ovu kušnju. Mi tražimo za pravne povrede i za razaranja uspostavu i za škodu odštetu. Namjeri diferencijacije suprotstavljamo zahtjev najvišeg pogadjanja, namjeri isključivanja zahtjev otvorenih vratiju i slobodnog mora, pretnji zapora dovoza sirovina zahtjev dobavljanja sirovina.

* Nizozemska na raskeđu. Polag novinskih vijesti sastalo se je ministarsko vijeće 16. t. mj. na večer na izvanrednu sjednicu, da pregovara o pitanju rasprava sa alijancima.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja: Na sjevernom bojištu potopile su naše podmornice ponovno 18.000 bruto reg. tona neprijateljskih brodova.

* Japanci i Rusi. List "Hoši Šimbun" javlja, da su boljševici umorili u Blagoveščenku 150 Japancu. — "Daily Mail" javlja iz Tienstina, da su tijekom zadnjih nemira u Blagoveščenku bili umoreni 3 Japancu, a ranjeno njih 7.

* Japan i Rusija. "Times" javljaju iz Tokija danom 14. t. mj., da nijesu nikako bile službeno potvrđene iz Amerike i Engleske dolazeće vijesti, prema kojima se čini, kao da je ustup Japana u Sibiriji već gotova stvar. Ove su vijesti zavadjajuće te su u protuslovju sa svim onim, što je na službenom mjestu poznato. Lokalno novinstvo da je za intervenciju, ali su uplivni krugovi protivnog mišljenja te se ih općenito podupire. Mnijenja o ustupu izazvaše ovih dana jaku depresiju na burzi, ali se jučer i danas opaža, e se vjeruje, da Japan neće ustupiti i ovo pouzdanje djeluje povoljno.

Iz slavenskog svijeta.

Iz Slovenije. Čelovački "Mir" piše: Kako se vlada brine za slovensko školstvo, dokazuje činjenica, nad kojom se zgraža vascijela slovenska javnost,

da se n. pr. o tom u Ljubljani posvuda govori pogostionama: Cijela je viša gimnazija bez slovenskih čitanki. Pred nekoliko godina predlagala se je kao nadomjestak za staroslovensku čitanku, koja je otišla, hrvatska staroslovenska čitanka, samo da bi nešto bilo. Iza triju godina došao je negativan odgovor. Grafenauerove čitanke leže još na cenzuri. Zašto leže tamo tako dugo, o tom bi mogao da dađe točnu informaciju dvorski savjetnik Kaltenegger i njegovi pomoćnici. Novi slovenski učebni nacrt leži u Beču već više godina, a pozvani krugovi, kranjsko zemaljsko ljuvni muževi šute. Slovenska poduka na gimnazijama u zadnjim je umirajućim trzajima. I to se dogadja nekažnjeno pred vascijelom slovenskom javnošću, a nema ga, koji bi tome učinio kraj. Jugoslavenski klub učinio je glade čitanki potrebne korake, ali kako da se postigne uspjeh, kad prije svega kompetentna korporacija, slavno zemaljsko školsko vijeće, šuti — U donjoj Štajerskoj, osobito oko Maribora, provadja se sa slovenske strane sistematska organizacija, kako bi se sve one općine, koje se nalaze u nemškutarskim rukama, istrgnulo i zoni pandža i povuklo na narodnu stranu. — U "Slovincu" objelodanjuje dr. Lenard otvoreno pismo dr. Lovru Pogadniku, u kojem veli, da ono, što je on u parlamentu govorio, da je samo blijeda slika pravoga stanja. Narod da prima za prehranu samo toliko, da može polagano umirati. U općini dr. Lenarda, piše on, da su možda četiri obitelji, koje ne će umrijeti od glada, ako vlada ne priskrbi za njih, ostalo je sve zavisno od vladine pomoći. Na kraju molbi, da dodje dr. Pogadnik još jednom među svoje izbornike, među svoje ljude, da se s njima porazgovori, a onda, nek radi i neka više, što može, pa makar ako ne pomože ništa, jer čini nam se, veli, da smo osudjeni na smrt. To sve nek ostanu kao dokumenti za one dane, kad budemo pravili obračun.

Iz Hrvatske. Zagrebački dopisnik javlja, "Slovincu", da hrvatski sabor opet nastavlja sa svojim radom. Budući da nema dovoljno gradiva, ispunjuje opozicija sjednice interpelacijama i neprestano vuče vladu za jezik, dok ona šuti i spravlja interpelacije na kup, neka se njima gomila prašina. Upravo pred nastavkom boja vratio se ban iz Pešte. Službeno se javlja, da se pozvjetovao s ministrima o potrebama zemlje, zapravo se pak znade, da je opet dobio pod nos radi svoje tobožnje popustljivosti prema Jugoslovenima. Naproti ga instrukcijama, kako li da nadvlada jugoslavensku opasnost. Madžari pak sve nešto pripravljavu i čekaju na zgodan trenutak, da banu pošalju putnicu, a hrvatskom narodu da pokažu šaku. Frankovci se osjećaju preslabima, da svrgnu bana, zato pak preko svojih prijatelja i bivših kompanjona udariše drugim putem. Kako je obično u sličnim slučajevima i sličnim akcijama, tako i ovog puta postavio se preda se svojega starog voditelja, bivšeg bana Raucha i njegovo srodstvo. Taj se je latio posla među slavonskom aristokracijom, koja je većim dijelom tuđja, jer osjeća, da bi ondje mogao najljepše uspjeti. Doznalo se, da se među tamošnjim plemstvom vrši agitacija proti banu — sve to u ime nekakvog tobožnjeg popuštavanja Jugoslovenima. Na čelu te ekcije stoji grof Majlath, koji je ovih dana konfirirao u Donjem Miholjcu s Vucheticem, zetom Rauchovim. O toj akciji marljivo se šaju izvještaji u Peštu i gospoda pripravljavu proti banu krepku akciju. Sve je to veoma vrijedno spomena, jer jasno kaže, kome je jugoslavensko pitanje najviše na putu i tko se ga najviše plaši. Zaosno je samo, da nalazimo u toj narodnoj propagandi također frankove u službi tuđih elemenata. U svojem bijesu dan za danom mažu strane svojega glasila propagandom proti jugoslavenskom pokretu i u tom bijesu idu tako daleko, da se ne boje pozivati puk, neka vrli redovnicima: franjevcima i kapucinima, kad dodju da pobiru milostinju, pokaže vrata, a sve samo zato, što su zaslužni redovnici svi od prvog do posljednjeg potpisali jugoslavensku deklaraciju. Ali frankovački je napor uzaludan. Danas se sve svršta već u jaku falangu jugoslavenskog pokreta, i frankovci ne mogu za sobom povući nikoga, osim onih očajnika i interesanata, koji svi očekuju pune jasle. Kad ne bi bilo te rak-rane, koalicija možda ni ne bi bila tako plašljiva, i ne bila bi više papinska, negoli sam papa. Ta njena bojazan postaje već smiješna. U hrvatskim je novinama dala zaplijeniti intervju hrvatskog ministra Unkelhäusera, koji je izašao u madžarskim listovima. Novinstvo ne smije priopćiti ni jedne riječi iz govora zastupnika Korošeca i Benkovića. Jednom riječju: ništa ne pušta u javnost, u čemu bi došlo do izražaja prave želje naroda i u čemu bi se govorilo o mukama Jugoslavena. Sve se to mora u javnosti potlačiti za ljubav Madžarima. U tom pak vrije već i u samoj koaliciji: jedan dio, koji se nikako ne slaže sa opor-

tunističkom politikom, ozbiljno se pripravlja, da opusti sadašnji odsjek, te da stupi u kolo s pravim narodnim ljudima. Taj korak još nepokvarenog diječa koalicije svaki bi sa radošću pozdravio, jer bi se time izvršila koncentracija narodnih redova. Na jednoj strani sluge tuđinsva, na drugoj pak strani sve što hoće slobodu i samostalnost. Boj bi bio olakšan, svrha bi bila bliže svojem cilju.

nose znak jednogodišnjeg dobrovoljca. Sposobnim osobama slobodno je, da na temelju vojnoga zakona stupe dobrovoljno u zajedničku vojsku, ratnu mornaricu ili domobranstvo. Isto vrijedi i za bosansko-hercegovačke zemaljske pripadnike. Njihovo pregledavanje bit će od 5.—9. travnja 1918. a moraju da dodju na pregledavanje k c. kr. kotarskom popunibnom zapovjedništvu, u čijem se području nalazi njihovo boravište. Na pregledbu ne trebaju da dodju: oni, koji su tek iza 30. studenog 1917. bili pri superarbitraciji otpušteni, ili im je dan dopust; oni, koji su superarbitrirani sa zaključkom: „za sada nesposoban“, te kasnije i onako dolaze nanovo na superarbitraciju. Oni, koji boluju od padavice, treba da na pregledavanje dodju, dok oni ne trebaju da dodju, kojima manjka jedna noga ili ruka, ili su na oba oka slijepi, gluho-nijemi, kreteni, pa osobe, za koje je sudbeno proglašeno, da su lude, mahnite ili glupe, ako je kod pregledavanja prikazan odmjeren dokaz o dotičnoj manji, dotično bolesti.

Podupiranje istarskih općina. U godini 1917. metnula je vlada na raspologanje pokrajini Istri u svrhu provedenja akcije za podupiranje nemogućnog pučanstva Istre svotu od 2.500.000 kruna. Od te bi svote, razdijeljenje na 320.000 prisutnih stanovnika, pripalo svakoj osobi K 14.06. Budući da su gospodarske prilike u 54 istarskih općina više ili manje jednake, razdijelilo se tu potporu od četiri i pol milijuna kruna na spomenutoj bazi od K 14.06 po osobi. Učinilo se takodjer iznimaka i to samo za neke gradove Istre radi gorih ekonomskih prilika i u kojima su osobito trpjele obitelji ratnika, tako n. pr. Kopar, Piran, Pazin, Volosko-Opatija, Lošinj mal i t. d. Ti su gradovi bili uzeti u obzir, pa se je i općinu puljaku uslijed specijalnih tamošnjih prilika pogodovalo. Toj se je općini doznačilo u novcu svotu od 50.000 kruna, a na fakture dobavljenog živeža upisalo se u kredit općine 102.375 K, dakle doznačilo joj se je 152.375 kruna, a bilo bi joj pripadalo na 9.472 stanovnika u godini 1917. 132.976 kruna. Kotaru puljskom i rovinjskom sa 23.900 prisutnih stanovnika doznačeno bje u svemu 409.000 kruna, a pripadalo im je 337.000 kruna. Za prvo četvrtgodište 1918. god. doznačena je pokrajini od vlade potpora od 900.000 kruna, dakle na 340.000 stanovnika. dodje na osobu K 2.65. Na okrugli broj pučanstva općine Pule od 12.402 duše u mjesecima siječnju (sa 9472), veljači (sa 10.715) i ožujku (sa 17.000 duša) bilo bi se malo doznačilo 32.965 kruna. Doznačilo se joj je ali dosada 32.000 kruna u novcu, dok se je u mjesecu ožujku odredila potpora u novcu od 10.000 kruna, ukupno dakle 42.000 kruna. Na žalost je dozvoljena potpora vlade za Istru u godinama 1917. i 1918. kudikamo premal na, a da bi se niti iz daleka moglo doći u susret opravdanim željama siromašnog istarskog pučanstva. Sva nastojanja istarske zemaljske upravne komisije, da bi Istri vlada doznačila veću potporu, ostala su do sada bezuspješna.

Prodaja petroulja. Aprovizacijska komisija saopćuje: Počamši s današnjim danom dijelit će se petroulje i to četvrt litra po nakaznicu uz prikazanje crvene legitimacije. Za sad dijelit će se petroulje samo osobama, koje su prekoračile 15. godinu. Za ladanjsko pučanstvo dijelit će se petroulje isključivo u skladu s listu Fonda u ulici Radecki. Za gradsko pučanstvo uvadia se slijedeći red: Danas 18. t. mj. u dućanu Via Giulia nakaznice broj 1—1500 a u dućanu Via Giovia broj 1501 do 3000, u utorak: u dućanu Via Giulia nakaznice br. 3001—4500, a u dućanu Via Giovia broj 4501 do 6000; u srijedu: u dućanu Via Giulia nakaznice broj 6001—7500, a u dućanu Via Giovia br. 7501 do 9000; u četvrtak: u dućanu Via Giulia nakaznice broj 9001—10500, a u dućanu Via Giovia br. 10501—12000; u petak: u dućanu Via Giulia naputnice broj 12001—13500, a u dućanu Via Giovia od broja 13501 unaprijed. Prodaja će trajati od 8 sati u jutro do 3 sata poslije podne.

Akcija za središnji stališ pučanstva. C. kr. kotarsko poglavarstvo u Puli obznanjuje: Otpisom c. kr. uređa za pučku prehranu od dana 15. novembra 1917. br. 108.923, uzela se je u izgled provedba akcije za središnji stališ općinstva, u svrhu o'akšanja životnih prilika ovih s'ojeva pučanstva. U svrhu provedbe ove akcije sastavio se je za grad Pulu dvostruki odbor za slijedeće vrste pučanstva: 1. za osobe u općinskoj službi, za učitelje, za umirovljene osobe te za osobe nalazeće se u službi na temelju zakona za trgovačke pomoćnike; 2. za pripadnike malih obrta. U svrhu ustanovljenja broja dionika pripadajućih ovoj akciji, pozivlju se sve osobe, koje pripadaju rečenim dvijema stalešima, da se prijave od dana 18. do 30. marča t. g. od 4—6 sati popodne u uredu trgovačke zadruge, ulica Sergia br. 33, donesavši sobom sve potrebite isprave, kao i isprave njihovih kućnih osoba, koje borave u Puli. U nedjelju i svetačnim danima obavljati će se prijava od 10—12 sati prije podne.

Prodaja duhana u Puli, kako nam se službeno javlja bit će nadalje uređjena kako slijedi: Prodaja duhana počinje: I. Za radništvo c. i kr. arsenala Munitionsetablissement Vallenga, Marine-Land- und Wasserbauamt, Flugstation und Marinebeklei-

dungsamt u trafikama: 1. Peteros, Corsia Franz, Giuseppe; 2. Martina, Corsia Franz, Giuseppe; 3. Valentich, Via Kandler; 4. Luchich, Larga Porto Torchio; 5. Tusch, P. Fore; 6. Ropotar, Via Sergia; 7. Pinter, Via Giulia; 8. Inwinkl, Via Campomario; 9. Casalini, Piazza Lissa; 10. Bolčić, Via Minerva. II. Za radnike od Cantiere Navale Trimestino u trafiki Marsich, P. P. S. Giovanni. III. Za ostalo pučanstvo kao vojništvo u ostalim 24 trafikama. Mladići ispod 18 godina i žene kao i činovništvo i namještenici, koji duhan direktno fasuju, su isključeni od kupovanja duhana iz trafike. Svaka civilna osoba, koja želi u trafici duhan kupiti mora crvenu odnosno bijelu legitimaciju na zahtjev uredujućeg organa ili dotične trafikantice pokazati. Slijedeća prodaja duhana u navedenim trafikama pod I. slijedi u ponedjeljak te utorak u 5 sati popodne i to: Ponedjeljak 18: radništvo c. i k. arsenala, a u utorak dne 19. za radništvo i ostale namještenike, navedene pod I. ad II. 21. srijedu, dne 20. u 5 sati popodne, ad III. ponedjeljak 18. na 8 sati ujutro. Na svakoga dolazi: I. civilno pučanstvo, koje ne dobiva duhana od vojniške oblasti 16 cigara ili 100 cigareta ili 4 zamotka duhana. 2. Vojništvo i ostalo pučanstvo, koje dobiva duhan od vojničke oblasti 8 cigara ili 50 cigareta ili 2 zamotka duhana. — C. k. financijsko nadzorništvo.

Povjerenstvo za opljačkane krajeve. Istarska zemaljska upravna komisija odposlala je posebno povjerenstvo, sastavljeno od jednog člana upravne komisije i dvaju pokrajinskih gosp. tehničara, u evakulirana mjesta kotara Pule i Rovinja, da na licu mjesta konstatiraju škode, koje je tamošnje ratarsko pučanstvo pretrpjelo uslijed ratnih dogodjaja, u svrhu da se od države postigne primjerna odšteta i sredstva za rekonstrukciju poškodjenih polja (marvu, gospodarske strojeve itd). Na temelju izvida tog povjerenstva, koje će se za potrebite informacije obratiti na kompetentne vojničke oblasti, učinili će zemaljska upravna komisija na vladu odnosne prijedloge.

Šušvar i drvlje na moru. Doznalo se je, da si primorsko pučanstvo prisvaja pluto (šušvar) i drvlje, što se otcijepi od lučke barikade, te prodaje šušvar i upotrebljuje drvo kao gorivo. Time biva nanetena velika škoda mornarskom eraru. Na molbu c. i kr. admiralata ratne luke zabranjuje se pučanstvu, da vadi i prisvaja iz mora šušvar i drvlje. Prekršitelji bit će kaznjeni po kaznenom zakoniku.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 2551.

„Kreditno i eskomptno društvo“

Pula trg Custosa 45
prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini. Uredovni satovi su: od 9 do 12 pr. podne.

Živnostenská banka.

Poziv na supskripciju!

Zaključkom izvanredne glavne skupštine od 5. veljače 1918. povisuje se dionička glavnica

od K 100.000.000- na K 120.000.000-

izdanjem 100.000 komada novih dionica à K 200- nominala.

Upisni tečaj ustanovljen je za dioničare sa K 285- za novu dionicu, za nedioničare sa K 310-.

Uplate slijede: K 100- časom popisa, ostatak do 1. svibnja 1918.

Potpisivanje traje do 28. ožujka 1918.

Prijave se primaju kod Živnostenske banke u Trstu, ulica Ponterosso 7, gdje se mogu dobiti prospekti i odnosne informacije.

Živnostenska Banka Podružnica u Trstu.

Zaštitni omoti za crvene ili bijele legitimacije

mogu se kupiti u trgovini papira tvrtke Jos. Krmptić (trg Custosa 1 i ulica Fran Ferdinand 3).

Domace vijesti.

Sazivna obznana. Nova sazivna obznana c. k. kotarskog poglavarstva u Puli, od dne 15. ožujka 1918., pozivlje sve osobe, podložne narodnom ustanku, a rodjene u godinama 1899., 1898., 1897., 1896., 1895. i 1894., da se između 18. i 23. ožujka 1918. prijave u općinskom uredu (kod magistrata) onoga mjesta, u kojem borave u času, kad se izda ova obznana. Pregledavanje obaviti će se putem povjerenstva narodnog ustanka za pregledavanje, koje će uredovati u vrijeme od 11. do 30. travnja t. g. Tko ne dodje na pregledavanje, ili tko se ne prijavi, bit će prema postojećim zakonima kažnjen. U pogledu biranja vojnoga tijela vrijede opća ograničenja, što su o tom izdana. Onima, koji dokažu naučno osposobljenje, što je po vojnom zakonu utvrđeno za pogodnost jednogodišnje prezentne službe, podijeljuje se dozvola, da za vrijeme službe

PO
SOD
Slog
koju ne
barbarim
svcg ge
smiju ob
sveto im
rječima
narod. N
taj sveča
inače da
ženja; is
mršnjom.
može mu
godišnjic
možda b
strašnom
pjesnik iz
nijim um
kako su
Niti mi u
rijetkog d
okovani.
bi nada b
da si upi
one pjesm
radi čega
glasnik na
da opetuje
da radimo
više potre
strašna je
dan za nas
rum cense
nade samo
bilo na sv
Preradović
namijenjen
slatkiš za
mentarnom
su divno o
viših naših
put, koji vo
je dužnost,
stupimo na
Odlučnim,
najbolje pro
dan svečan
skog narod
oko ostvar
radovićeve i
radović bio
niknuo iz na
već danas
i pjeva nam
plemenitosti
u njegovom
vjerovali u
njihovih zam
danas. Ma d
ZOFKA KVE
Stogodiš
Slavni b
je najavio sm
boru: ... izg
morodca, koji
i na svakom m
izgubio je nar
neporočna zna
slijednjeg dana
u plemenitoj du
odziva naša i
da je prerano u
riti, da je jedna
nikova plemenit
Bog našemu na
oslobodi. Trud
onaj uvjet slob
bez kojega ne n
Devetnajsto
od dana, kad je
sav jugoslavensk
taj dan: On je b
sete, pjevao u s
Slavan
Koj u s
Te u s
U strašnoj
najdublje kloulo
da se dižu. Neke
ispjevao:
Zora pu